

KURJER WILEŃSKI

Rok VI.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

Nr. 198 (1543)

Interesy Anglii przede- wszyskim.

Spór arabsko-żydowski o dostęp do „Ściany płaczu”, która wznosi się na miejscu dawnej świątyni Salomona był przedmiotem obrad lipcowej sesji komisji mandatowej Ligi Narodów. Wysoki komisarz Palestyny sir John Chancellor przedłożył komisji trzy petycje ludności muzułmańskiej oraz jednocześnie złożył ostateczne sprawozdanie o stanie zagadnienia i o swoich poczynaniach w kierunku załagodzenia zatargu między ludnością arabską i żydowską. Na temat tych petycji i sprawozdania toczyła się w komisji mandatowej żywa dyskusja, w wyniku której nie powzięto żadnych uchwał pozytywnych i rozwiązanie problemu pozostawiono do rozstrzygnięcia władzom angielskim. Rząd angielski zaś zajmując stanowisko niezdeterminowane, nie trafił zapobiec rozruchom, które z lokalnych zajęć nabrały charakteru zbrojnej walki Arabów z Żydami, na przestrzeni całego kraju.

Z Jeruzolimy przetrzęciły się starcia do Jaffy, a nacisk plemion arabskich na wzniesione prace i kapitałami społeczeństwa żydowskiego miasta Tel Aviv, siedzibę sioniską, szczególnie okrutny napad na cichą i pograżoną w zamierzłej kontemplacji miejscinę Hebron, zniszczenie i ruiny w dolinie Esdralon i Diesreda, zamieszkałych wyłącznie przez kolonistów żydowskich — wszystko to dowodzi, że z konfliktu o „Ścianę Płaczu”, z lokalnych starć na tle religijnym, wypadki rozrosły się do rozmiarów tak groźnych, że jedynie zbrojna interwencja, na gwałt ścigających oddziałów angielskich wszelakiego rodzaju broni, może zapobiec wybuchowi groźnego powstania plemion arabskich.

Po trzydniowych krwawych walkach, okupionych setkami zabitych i rannych, nastąpiło jak gdyby uspokojenie, wszakże nadchodzące wiadomości komunikują o ruchu powstającym plemion arabskich w Transjordanji, symptomatach rewolty wśród Arabów syryjskich i bardzo niedwuznacznej roli Ibn-Saida.

Zbudzone z wschodniej passywności i fatalizmu, plemiona arabskie, wzorowo uzbrojone ponad wszelkie oczekiwania władz lokalnych, odnalazły w swych nawpót dzikich duszach fanatyzm religijny, pod którym kryją się ambicje narodowe, groźniejsze dla Anglii, aniżeli dla ludności żydowskiej.

Jakie bowiem posiada znaczenie dla Anglii Palestyna — to wyjaśnia artykuł w „Neues Wiener Journal” zawierający informacje z kół zbliżonych do dyplomacji angielskiej.

Anglia — czytamy w tym artykule — będzie zapewne starała się o to by przywrócić szybko spokój i porządek w Palestynie. Nie miało by sensu podnosić oskarżenia przeciwko rządowi mandatowemu, że walka obydwu narodów jest dla niego dogodna. Albowiem Anglia na wszelkie powody ku temu, by przeciwstawić się zdecydowanie zamieszkom w Palestynie i popierać zgodę między Żydami i Arabami. Potrzeba jej dziś, więcej niż kiedykolwiek, spokojnej Palestyny.

Ta mała kraina — wysunięty posterunek azjatyckiego kontynentu — ma właśnie w obecnej chwili dla imperjum brytyjskiego wielkie znaczenie. Stanowi ona bowiem nietykalny pewnego rodzaju tylną straż wobec Egiptu, którego stosunek do imperjum staje się coraz bardziej nieuprzejmy, lecz równocześnie ważny punkt wezłowy brytyjskiej drogi do Indji. Dla Anglii pozostaje naturalnie nadal najważniejszą drogą prowadzącą przez Kanał Sueski do Indji, ale od lat czyni Anglia największe wysiłki, by zabezpieczyć sobie drugą drogę, którą stała zawsze do jej dyspozycji wraz z jakichkolwiek zakłóceniami nad Kanałem Suezkim.

Tem należy tłumaczyć popieranie rozbudowy portów palestyńskich, które mają stworzyć łączność między angielskimi bazami floty na morzu Śródziemnym (Gibraltary, Cypr, Malta) a Zatoką Perską. Ta nowa droga jest coppersa technicznie nie tak bezpieczną i dogodną jak dotychczasowa, prowadząca przez Kanał Suezki, ale zato krótsza i szybsza, — albowiem kombinowana na lądzie azjatyckim przy pomocy linii autobusowych i lotniczych. Dalsza rozbudowa komunikacji kolejowej uprzęstąpi tę drogę dla większych transportów. Nawiasem należy zauważyć, że porty w Palestynie posiadają olbrzymie znaczenie dla ropy w Mezopotamji.

Anglia musi tedy z rozmaitych

względów przeciwstawić się wybuchowi wojny domowej w Palestynie i z największą szybkością położyć kres niepokojom. Na zasadzie deklaracji Balfoura stworzona w Palestynie żydowska siedziba narodowa nie jest więc w niebezpieczeństwie, ale jednak agitatorzy, znajdujący się obecnie w Palestynie osiągnęli to, że porozumienie między Arabami, a Żydami, które musi w końcu nastąpić, zostało na dłuższy czas przesunięte.

Wyjaśnienie powyższe rzuca dostateczne światło na dwuznaczną taktykę Anglii w zatargu arabsko-żydowskim. Nie jest bynajmniej w interesie Anglii — zbyt silny wzrost żywiołu żydowskiego w Palestynie i ewentualna w przyszłości emancypacja państwa żydowskiego.

Wycieczka przemysłowców holenderskich.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Dnia 4 września przybywa do Polski wycieczka poważnych przedstawicieli przemysłu kupieckiego i finansów holenderskich celem zwiedzenia wystawy poznańskiej i większych ośrodków przemysłowych.

Nie można przekraczać budżetu.

Tel. od wł. kor. z Warszawy

Min. Skarbu zwróciło uwagę wszystkim ministerstwu na konieczność bezwzględnego stosowania się do przepisów gospodarki budżetowej i bezwzględne trzymanie się przyjętej zasady wydatkowania sum budżetowych w ramach ściśle ustalonych w tak zw. budżetach miesięcznych. Przestrzeganie tych przepisów jest nieodzowne z względów na prawidłową gospodarkę budżetową.

W związku z tem wszystkie ministerstwa poleciły podwładnym sobie urzędom zastosowywać się do przytoczonego zarządzenia.

Wizyta polityka czeskiego.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Dnia 12 września r. b. przybędzie do Polski dyr. kancelarii cywilnej p. prezydenta republiki Czechosłowackiej p. Samal, który jest jednym z najbardziej wybitnych i wpływowych osobników politycznych Czechosłowacji. P. Samal zwiedzi Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu, Gdynię i Warszawę.

Powrót min. Niezabytowskiego.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Min. rolnictwa p. Niezabytowski po długim urlopie wypoczynkowym objął urzędowanie. Dziś dyr. departamentu wyznań w Min. Oświecenia p. Potocki rozpoczął pięcioletni urlop wypoczynkowy.

Rolnicy u ministrów.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Wobec zamierzonych zmian w dotychczasowej polityce rolniczej rządu, jak również ustabilizowania jej w najbliższej przyszłości, min. Rolnictwa i Skarbu i Przem. i Handlu przyjęli ostatnio przedstawicieli naczelnej organizacji zjednoczonego przemysłu i rolnictwa zachodniego polskiego, którzy przedstawili swoje postulaty, dotyczące polityki rolnej i przemysłowej.

Konferencja.

Tel. od wł. kor. z Warszawy

W dniu wczorajszym p. premier Switalski przyjął na dłuższym posiedzeniu dyr. głównego P. W. K. pana Wachowiaka.

DOKTOR D. ZELDOWICZ

powrócił i wnowił przyjęcia chorych
ul. Ad. Mickiewicza 24 tel. 277.

LEKARZ-DENTYSTA CH. KRASNOŚIELSKI

WIELKA 21
Wznowił przyjęcia od 9-2 i 4 1/2-7 1/2.

Ostatnie dni konferencji haskiej.

Prasa niemiecka o wynikach konferencji.

BERLIN, 30. III. (Pat). Dzisiejsze dzienniki berlińskie donoszą z Hagi o osiągnięciu porozumienia w sprawach finansowych we wczorajszych obradach 6 państw. W związku z tem socjalistyczny „Vorwaerts” pisze: Konferencja haska kończy się dzisiaj. Przynosi ona trzy następujące wyniki: plan Younga wchodzi w życie z dniem 1 września; terytorjum kupowane zostaje ewakuowane, przyczem ostateczna data ewakuacji jest wyznaczona na dzień 30 czerwca roku przyszłego; ententa przestała istnieć.

Wynik konferencji haskiej otwiera nowy rozdział w historii europejskiej, w którym partje socjalistyczne poszczególnej państw oraz międzynarodowa socjalistyczna znajdują się wobec zadania. „Vossische Ztg.” oświadcza, że przez osiągnięcie porozumienia w sprawach finansowych zadania konferencji haskiej zostały wypełnione i konferencja doprowadzona do wyniku pomyślnego. Centrowa „Germania” stwierdza, iż z bolesnym zdumieniem dowiaduje się o koncesjach, poczynionych przez Niemcy, jednakże ich nie odrzuca. Przy wszystkich zastrzeżeniach w stosunku do planu Younga dziennik uważa go za środek odzyskania terytorjalnej i finansowej, suwerenności Niemiec, przez co przywrócenie równoprawności Niemcom uczyni wielki krok naprzód.

Radość prasy angielskiej.

LONDYN, 30.8. (Pat). Cała prasa londyńska wyraża dzisiaj rano wielką radość z powodu szczęśliwego zakończenia rokowań haskich, twierdząc, że ewakuacja Nadrenji oznacza ostateczną likwidację wojny. Dzienniki zaznaczają, że obecnie utworzona jest w Genewie droga do dalszych kroków w zakresie stabilizacji pokoju i zapowiadają w tej sprawie programową mowę Mac Donalda w Genewie na wtorek lub środę przy oświadczeniu zgody Anglii na klauzulę fakultatywną w sprawie statutu międzynarodowego trybunału sprawiedliwości. Dzienniki podnoszą jedynomyślnie zasługi Snowdena i Hendersona. Powrót Snowdena do Londynu nastąpi w niedzielę rano. Przygotowuje się wielkie owacyjne przyjęcie najpopularniejszego dziś człowieka w Anglii.

Wstrzeźliwość Włoch.

RZYM, 30.8. (Pat). Osiągnięcie porozumienia w Hadze zostało przyjęte we Włoszech z ulgą, ale bez wybuchów radości. Sfer polityczne jedynomyślnie stwierdzają, że porozumienie umożliwiające zostało jedynie dzięki maksymalnej dobrej woli i wysiłkom państw sojuszników, które wobec uporu Anglii, nie chcą doprowadzić do rozbięcia rokowań, poczyniły duże ustępstwa.

Pomyślnie odprężenie sytuacji.

PARYŻ, 30.8. (Pat). Dzienniki żywo omawiają osiągnięte w Hadze porozumienie, myśląc, iż spowoduje ono pomyślnie odprężenie.

Bilans prac komisji politycznej

HAGA, 28. VIII. Zwołana na godzinę 17-tą komisja polityczna konferencji haskiej miała za zadanie ustalić bilans swych prac, obejmujących przedewszystkiem opróżnienie poczyniły od dnia 1 września przez wojska brytyjskie, francuskie i belgijskie drugiej strefy okupacyjnej Nadrenji, dalej opróżnienie trzeciej i ostatniej strefy w terminie, związanym z wprowadzeniem w życie planu Younga, utrzymanie przedstawicieli Anglii i Belgji w wysokiej komisji dla terytorjum Nadrenji, której przewodniczący Tirardium do końca okupacji, wreszcie wprowadzenie w życie rezolucji genewskiej, dotyczącej utworzenia w zdemilitaryzowanej strefie komisji konstatacyjno-koncyliacyjnej.

Katastrofa autobusowa.

PARYŻ, 30.8. (Pat). „Le Matin” donosi z Oranu, iż wyruszył się tam i spadł w wąwóz autobus, przyczem 16 osób zostało zabitych, 15 zaś odniosło rany.

Popierające przemysł krajowy

Ewakuacja Nadrenji faktem dokonany.

BERLIN, 30. 8. (Pat). Dzienniki popołudniowe zamieszczają depesze biura Wolffa z Hagi, jako komunikat delegacji niemieckiej w Hadze, podkreślający, że doręczone na dzisiejszym ranem posiedzeniu wspólne pismo państw okupacyjnych zawiera jako główny punkt, formalną zapowiedź ewakuacji. Ewakuacja rozpocznie się ma już we wrześniu. Opróżnienie drugiej strefy zakończy się najpóźniej w ciągu trzech miesięcy.

W tym samym okresie czasu opuszcza wojska angielskie, które jak wiadomo zajmują tylko część trzeciej

strefy, ostatecznie Nadrenję. Również wojska belgijskie, znajdujące się w drugiej strefie, wycofują się w tym samym okresie.

Wojska francuskie, które wówczas zajmować będą już tylko trzecią strefę, rozpoczną ewakuację tego terytorjum natychmiast po ratyfikacji przez parlamenty francuski i niemiecki, planu Younga oraz po wprowadzeniu w życie tego planu. Ostatnie wojska francuskie opuszczą terytorjum niemieckie w ciągu 8 miesięcy następujących po wczorajszym terminach, najpóźniej jednak w końcu czerwca 1930 roku.

Warunki płacenia odszkodowań.

HAGA, 30. VIII. (Pat). W ramach osiągniętego porozumienia Niemcy godzą się niczego nie żądać z nadwyżek planu Davesa, przyjmując zmiany w podziale bezwarunkowych rat rocznych, przewidzianych w planie Younga oraz zobowiązują się wpłacić na rachunek tej nadwyżki

69 milionów mk. zł., pobranych zgodnie z planem Davesa tytułem dochodów kolei żelaznej za miesiąc sierpień. — Dla ponoszenia kosztów okupacji utworzony będzie wspólny fundusz w wysokości 60 milionów, przyczem Niemcy spłacić mają połowę tej sumy.

Zacieśnienie stosunków francusko-włoskich.

RZYM, 30. VIII. (Pat). Opierając się na naczelnych pismach włoskich można stwierdzić, iż w/g opinii włoskiej, wytworzyła się zupełnie nowa sytuacja i orientacja polityczna. — Dzienniki stwierdzają, że polityka Rządu labourystów jest powrotem do angielskiej tradycyjnej izolacji, zaznaczając jednocześnie pogłębienie różnic poglądów pomiędzy Anglią i Francją. — „Corriere della Sera” wskazuje, iż Francja powinna wykorzystać wytworzoną sytuację, aże-

by ustalić mniej wspaniałe kombinacje polityczne, niż te, które próbowała wytworzyć z Anglią, lecz, aby oparła się na kombinacjach bardziej normalnych. Francja powinna przestudować sytuację europejską pod zupełnie innym kątem widzenia, niż dotychczas. Naogół można zauważyć, iż w całej prasie włoskiej daje się do zrozumienia, że nastąpił moment zacieśnienia stosunków francusko-włoskich.

Sukces moralny konferencji.

HAGA, 30.8. (Pat). Jeden z wybitnych członków delegacji francuskiej oświadczył przedstawicielowi agencji Havasa, że sukces trudnych rokowań haskich posiada przedewszystkiem znaczenie moralne i że odbije się korzystnie na sprawie pokoju. Dokonałiśmy naszego pod-

stawowego zadania, mianowicie przyjęcia przez wszystkie państwa planu Younga. Konferencja kończy się manifestacją solidarności. Dawne sojusze nie ucierpiały w dyskusji. Konferencja zbliżyła jeszcze bardziej narody Europy.

Przygotowania do ewakuacji.

LONDYN, 30. 8. (Pat) Minister wojny przygotował instrukcje w sprawie ewakuacji wojsk angielskich z

Nadrenji, która ma się rozpocząć 14 września r. b. Ewakuacja trwać ma trzy miesiące.

Burza na Dalekim Wschodzie.

Spisek na życie dyktatora Chin.

PARYŻ, 30. VIII. (Pat). Agencja Havasa donosi z Szanghaju, że straż przyboczna Czang-Kai-Szeka, podburzona przez komunistów, uknuła spisek na Czang-Kai-Szeka i usiłowała go zamordować. Spiskowcy zostali aresztowani. Śledztwo wykazało istnienie rozgałęzionej organizacji komunistycznej. Wśród stronników Feng-Ju-Hsianga i komunistów dokonano licznych aresztowań. Istnieje obawa poważnych zamieszek.

Teror Chińczyków.

MOSKWA, 30. VII. (Pat). W/g doniesień z Mandżurji, w miejscowości Czalaibor skazano na karę śmierci 4 obywateli sowieckich za to, że przybliżyli się do linii drutów kolczastych. Kola cudzoziemskie w Charbinie dają wyraz swemu oburzeniu na władze chińskie z powodu

ich postępowania w stosunku do aresztowanych obywateli sowieckich, przeciwko którym nie wysunięto żadnego oskarżenia. — Aresztowani znajdują się w więzieniu w niezmiernie ciężkich warunkach i cierpią z powodu szerzącej się wśród nich epidemii.

Pierwsze posiedzenie Rady Ligi Narodów.

GENEWA, 30. VIII. (Pat). Pierwsze publiczne posiedzenie Rady Ligi Narodów, które odbyło się pod przewodnictwem przedstawiciela Persji Ali-Khana-Forangi, omawiało jedynie sprawy natury podrzędnej. W toku posiedzenia Balton powiadomił zebranych, że delegacja angielska wystąpi na zbliżającej się sesji Zgromadzenia Ligi Narodów z wnioskiem, dotyczącym przyspieszenia ratyfikacji międzynarodowych układów, zawartych pod auspicjami Ligi narodów.

Krwawe starcia w Palestynie

Zadośćuczynienie rządu brytyjskiego.

WIEDEŃ, 30. VIII. (Pat). Wedle doniesień dzienników z Londynu, minister kolonji lord Passfield oświadczył przywódcy sionistów dr. Weizmanowi w imieniu rządu angielskiego, że rząd odwoła tych urzędników angielskich z Palestyny, którzy zachowali się biernie podczas rewolty arabskiej. Rząd przyzna

również odszkodowanie osadnikom żydowskim za ich zniszczone mienie. Dalej oświadczył minister kolonji, że rząd wyda nadal przy deklaracji Balfoura, oraz że żydowski ruch kolonizacyjny będzie popierany w dalszym ciągu jeszcze bardziej, niż dotychczas.

Wielki wiec protestacyjny przy udziale 23.000 ludzi.

NOWY YORK, 30.8. (Pat). W Maddison Square odbyło się przy udziale 23 tysięcy osób zgromadzenie protestacyjne przeciwko wypadkom w Palestynie. Uchwalona jednomyślnie rezolucja domaga się usunięcia urzędników państwowych w Palestynie, odszkodowania dla ofiar zaburzeń i wyraźnego sprzeciwienia polityki rządu brytyjskiego.

Petycje do Rady Ligi Narodów.

WIEDEŃ, 30.8. (Pat). Dzienniki donoszą z Genewy, że liczba petycji, które wpłynęły obecnie do Ligi Narodów z powodu wypadków palestyńskich, wzrasta coraz bardziej. Również i arabowie wnieśli petycję, domagającą się zniesienia deklaracji Balfoura. Wobec takiego stanu rzeczy w kółach Ligi Narodów powstała myśl zwolnienia nadzwyczajnej sesji komisji mandatowej celem omówienia problemu palestyńskiego.

Nowe rozruchy.

BERLIN, 30. 8. (Pat). Biuro Wolffa donosi z Jeruzolimy, że w Safet wybuchły wczoraj rozruchy. Żanin przybyły posiłki wojskowe, oddziały arabów napadły na osiedla żydowskie, przyczem 5 żydów zabito, 20 raniono. Arabowie podpalili domy na głównej ulicy żydowskiej. Ludność Jeruzolimy jest dzisiaj znowu nadzwyczaj podniecona, gdyż ze względu na święto mahometańskie, arabowie zgromadziła się w meczetach i istnieje obawa, że po modlitwach wybuchną rozruchy. Wszyskie sklepy są zamknięte. W punktach zagrożonych krążą patroli.

Arabowie w Syrii śpieszą z pomocą.

LONDYN, 30. 8. (Pat). Urząd kolonjalny podaje, że sytuacja w Palestynie i Transjordanji nie budzi obaw. Drobne zakłócenia spokoju wydarzyły się jedynie w Safet. Oddział żołnierzy, który przybył natychmiast na miejsce wypadku, przywrócił spokój. W ciągu dnia dzisiejszego władze brytyjskie otrzymały wiadomość, że na Palestynę maszerują z Syrii silne oddziały zbrojnych arabów. Po otrzymaniu tej wiadomości wysłano natychmiast na granicę syryjską kilka samolotów wojskowych.

Dymisja p. Chancellor.

LONDYN, 30.8. (Pat). „United Press” donosi z Tel-Awiwu, że wysoki komisarz Palestyny p. Chancellor podał się do dymisji.

Śmierć i rabunek w bożnicy.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Wczoraj w Warszawie w podwórku na ulicy Targowej 45 zmarł nagle jakiś nieznanym nikomu osobnik. Jak się okazało po bliższym zbadaniu sprawy w podwórku tem mieści się bożnica, od dwóch tygodni znajdował się w niej na modlitwie żebrak w łachmanach starzec 82 letni i nikomu niewiadomym było skąd on przybył. W kilka dni dopiero potem dowiedziano się, że ma on siostrę w Warszawie, która pozbyła się go z domu. Nieznany żebrak swoimi długimi modlitwami budził podziw wśród obecnych w bożnicy.

Wczoraj rano mieszkający domu przy ul. Targowej 45 zostali zaalarmowani niezwykle poruszeniem w bożnicy, z powodu nagłego zgonu owego nieznanego żebraka, w czasie gorliwej modlitwy.

Zmarły żebrak jest słynnym rabinem palestyńskim Abe Mordhaj Rozental. Modląc się z nim żydzi rozegrali na trupie całe ubranie i bieliznę i obrabowali go. W chałacie i bieliznie zaszyte były pieniądze. Policja natychmiast aresztowała kilkunastu obecnych w bożnicy i odebrała im 1832 dol., 120 f. szt. i 18 monet złotych. Pieniądze te pochodziły z rabunku dokonanego na trupie zmarłego rabina. Według przypuszczeń posiadł on zaszytych w chałacie i bieliznie około 2 tys. f. szt.

Wstępne dochodzenia ustaliły, że rabin przybył z Palestyny w poszukiwaniu żony, która by go obdarzyła synem, bowiem 3 jego pierwsze żony zmarły bezpotomnie i stary rabin na schyłku życia rozpoczął komu przekazać swoje dostojeństwo.

W Polsce zdecydował znaleźć jedną jeszcze żonę i w tym celu z całym swoim majątkiem zaszytym w łachmanach przybył tu i pod postacią żebraka jeździł po Polsce, szukając dla siebie odpowiedniej narzeczonej. Policja prowadzi najenergiczniejsze poszukiwania zrabowanych pieniędzy.

Sprawa likwidacji b. rosyjskich osób prawnych.

W związku z artykułami, jakie w ostatnich czasach ukazały się w prasie, o działalności zarówno Komitetu Likwidacyjnego do spraw b. ros. osób prawnych, jak i poszczególnych likwidatorów...

Przedewszystkiem najwięcej zainteresowani w szybkim przebiegu likwidacji, a mianowicie zgłaszający swoje pretensje wierzyciele, — w znacznej mierze sami przyczyniający się do przedłużenia okresu likwidacji...

Niezależnie od powyższego samo ustalenie pasywów likwidowanej osoby następuje Komitetowi Likwidacyjnemu i likwidatorom...

część ich aktywów, co nie pozwala na zbyt pociągłe przeprowadzenie likwidacji, gdyż w przeciwnym razie b. znaczna część nielicznych nagłów aktywów mogłaby pozostać niewykorzystana.

Realizowanie aktywów wymaga również przeprowadzenia całego szeregu często nader trudnych i uciążliwych procesów sądowych, co wobec konieczności przeprowadzenia nierazko sprawy przez wszystkie 3 instancje, znacznie również przedłuża czas trwania likwidacji...

Największe trudności powstają przy likwidacji b. ros. Towarzystw Ubezpieczeniowych "Rosji", "Życie" i "St. Petersburgskiego", gdyż wielka różnorodność samych umów ubezpieczeniowych, komplikacje prawne, wynikające z konieczności uwzględnienia okoliczności faktycznych...

W dniu wczorajszym odbyła się w lokalu Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie konferencja, zwołana w inicyjatywy Izby, mającej na celu omówienie spraw, związanych z organizacją eksportu lnu...

Konferencja lniana w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Wilnie.

W dniu wczorajszym odbyła się w lokalu Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie konferencja, zwołana w inicyjatywy Izby, mającej na celu omówienie spraw, związanych z organizacją eksportu lnu...

Wystawy hiszpańskie.

(Korespondencja własna).

Sevilla, w sierpniu 1929.

O ile wystawa w Poznaniu, tak poważnie pomyślana i ciekawa, nie jest poza Polską reklamowana — o wystawie iberyjsko-amerykańskiej pełno wszędzie ogłoszeń.

Pomimo świetnie zorganizowanej reklamy, obecnie na wystawach w Sewilli i Barcelonie, nie ma prawie zwiedzających. Tylko mieszczaństwo tych miast, korzystając ze swięta...

Wystawy w Sewilli i Barcelonie, są międzynarodowe, a więc wszystkie prawie państwa, oprócz Polski, mają tu swoje ekspozycje.

List otwarty do Księdza Kretowicza Proboszcza Bernardynów.

Wielbny Księżu Proboszczu!

Ksiądz raczył lekceważąco odpowiedzieć na to co pisałem o cmentarzach w Wilnie wogóle, a o Bernardynskim w szczególności, bagatelizując sprawę poniewieranych i niszczenia krzyży i nagrobków...

"Naszymi łzami zalany jest ten cmentarz, nie tylko z powodu naszych zmarłych, mówi mi jedna pani, ale z powodu profanacji grobów jakiej się dopuszcza służba."

Łączę wyrazy poważania Hel. Romer-Ochenkowska.

sprawy profanacji grobów przez ich nominalnego opiekuna!

Wiem że się grono pobożnych niewiast udawało do Ks. Proboszcza z prośbą o 1) podzielenie cmentarza na kwatery...

Ksiądz Proboszcz uważa że tego co się dzieje na cmentarzach nie trzeba brać tragicznie, to tylko "kwiatek" według księdza Proboszcza...

Pogrzeby w Wilnie to stały skandal. Ani służba cmentarna nie napominana widać przez proboszczów, ani duchowieństwo w nakazach swoich, nie przeskądza temu...

Takich "kwiatów" Księżu Proboszczu mało dość i nie możemy już dalej znieść ich całego nie wonego zaiste bukietu.

Łączę wyrazy poważania Hel. Romer-Ochenkowska.

Doniośle reformy w działalności Kasy Chorych m. Wilna.

Głagle są narzekania na sprawną działalność naszej Kasy Chorych. Narzekają na zbyt formalistyczne i biurokratyczne przydziałanie pomocy członkom...

Sprawa ta była przed 8-9 miesiącami poruszona na plenum Rady Kasy Chorych, na którym przeprowadzono szeroką dyskusję na ten temat i Rada jednomyślnie przystąpiła do wniosku...

Została wówczas wybrana komisja pięciu, dla opracowania szczegółowych wniosków w sprawie zmian, jakie winny być wprowadzone w działalność Kasy.

W wyniku obrad konferencja jednomyślnie ustaliła dezzyderaty do przedłożenia Ministerstwu w sprawie wprowadzenia rejestracji firm lnianych...

Wykonano dane ankiety przeprowadzonej przed kilkoma laty przez Kasę Chorych m. Wilna i t. p. Po kilkumiesięcznej mozolnej pracy komisja pięciu opracowała 20 wniosków...

Wobec tego, że sprawa ta obchodzi ogół mieszkańców naszej miejscowości wnoszę w orzeczeniu ustalonym przez Zarząd i plenum Rady:

1. Zarząd skazuje konieczność wybrania "potwierdzenia uprawnień" w Oddziale Ewidencji Ubezpieczonych z bliższej przyszłości...

Japoński projekt załatwienia sporu sow.-chińskiego.

BERLIN, 30. VIII. (Pat.) Biuro Wolffa donosi za agencją Indo-Paciffic, że japoński minister spraw zagranicznych Shidehera opracował projekt kompromisowego uregulowania konfliktu rosyjsko-chińskiego w sprawie wschodnio-chińskiej kory.

Próba zamachu terrorystycznego.

SZLEZWIG, 30. VIII. (Pat.) Dziś w nocy usiłowano tu dokonać ponownie zamachu terrorystycznego. Przed domem wiceprezydenta regencji szlezwickiej znalezione piekielna maszyna...

Podpisanie układu odbędzie się w Hadze.

BERLIN, 30. VIII. (Pat.) Biuro Wolffa donosi z Hagi, że w kołach holenderskich obiega pogłoska, że podpisanie przygotowanych na konferencji haskiej projektów układów odbędzie się również w Hadze...

w lokalach biur oraz w przychodniach kasowych zaprowadzi szczegółowe tablice orientacyjne oraz rozplakatuje regulamin dla chorych wzgl. wyciągi z niego.

12. Dotyczy sprawy karania członków za wezwanie lekarza niby w nagłym wypadku, gdy w rzeczywistości nie był to wypadek nagły.

13. Gelem przyspieszenia wydawania leków w aptece kasowej, Zarząd w budżecie na rok przyszły uwzględnił powiększenie personelu farmaceutycznego w granicach możliwości w lokalu obecnym.

14. W budżecie na rok przyszły uwzględnionem będzie powiększenie ilości foteli i lekarzy-dentystów w Oddziale Dentystycznym.

15. Dotyczący sprawy dalszego utrzymania umów z niektórymi laboratoriami i dania ubezpieczonym możliwości swobodnego wyboru laboratorjum z podród tych, które mają umowę z Kasą.

16. Komisja proponowała by Zarząd przedstawił projekt uregulowania sprawy niewysłania wstępu członków na leczenie klimatyczne lub kąpielowe pomimo zakwalifikowania ich na to przez komisję lekarską.

17. Zarząd uwzględnił powiększenie wydatków na propagandę higieny w budżecie na rok następny.

8-klas. Koedukacyjne Humanistyczne Gimnazjum im. J. I. Kraszewskiego

w Wilnie, ul. Ostrobramska 27.

Zapisy do wszystkich klas przyjmuje Kancelaria od 9-1 i od 4-5. Zapisy wstępne od 3 września. Przy gimnazjum KURSY dla dorosłych.

Zalegalizowane przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Wil. dn. 12 X. 1926 r. L. II. 23007.

KURSY DLA DOROSŁYCH przy Gimnazjum Hum.-Kod. im. J. I. KRASZEWSKIEGO.

Kancelaria Dyrektora — Wykłady w gm. przy ul. Ostrobramskiej 27 ul. Orzeszkowej 3, czynna od 10-11 g. i od godziny 17.30 do 21.30.

ORGANIZACJA: System przedmiotowy. Szablony system klasowy nie może usunąć ogólnie spotykanych nierówności w przygotowaniu z poszczególnych przedmiotów. Usunąć je może system przedmiotowy.

namietności, rozżarzonych prawie afrykańskim słońcem.

W takiej winiarni i teraz zbierają się w nocy przemysłowcy o wyglądzie spiskowców i tańczą na stole przy dwiękach kastanietów andaluśka u-wodzieleka.

Tutaj otworzona też jest wieś hiszpańska z jej samowystarczalnym rezydencjonalnym. Obok narzędzi rolniczych, (użytych i obecnie) rozbrajających swą naiwnością i pierwotnością, z której kipłby nasz chłop litewski, kunsztowne wyroby ze szkła, żelaza, gliny, stomy, skóry, włókna i t. d.

W ludowych tkaninach, ceramice i szkła gotują wzyro wschodu — ornamentacja abstrakcyjna o dobrym misternym rysunku — barwna lecz mało efektowna.

i hispanie w kostjumach narodowych reprezentują tu lud.

Na obydwu wystawach są pałace sztuki, zawierające zbiory obrazów najwybitniejszych malarzy, wspaniałe gobeliny, pancerze i zbroje rycerskie i znouu ornaty i kapy bez końca, każdy inaczej haftowany, mieniący się innymi ozdobami i barwami.

Kościół i klaszory wystawiły w pałacach sztuki ponadto wiele obrazów treści religijnej, rzeźb i pamiątek historycznych, ilustrujących tryumfy i walkę kościoła z herezją i inowiercami.

W pałacach sztuki znalazłem to, co jest najciekawsze na wystawach. Czyż nie odnasia się dusza narodu w żmudnym haftowaniu jedwabiem i inkrustacji srebrem, złotem i brylantami przez całe pokolenie od pierwszych wieków ery chrześcijańskiej szat pontyfikałnych i przedmiotów liturgicznych!

dzięki ich międzynarodowemu charakterowi — potrzebna była by przetrzeźnienie stanu przemysłu krajów, wystawiających swe ekspozycje.

W rezultacie mamy przed sobą iragumenty rozlokowane nie dosyć praktycznie z punktu widzenia hiszpańskiego, bo odnosi się wrażenie, że netylko przemysł innych państw jest potężniejszy do rozmachu i postępu, lecz że także państwa jak Niemcy, Francja, Włochy w poszczególne branżach mimo że Hiszpanja ma wiele do pokazania ze względu na swoje zasoby naturalne i wytwórcze — posiada znacznie mniej od tych północnych sąsiadów.

Port i kominny fabryczne Barcelony, wystawy sklepowe wszelkich miast Hiszpanji dają jaskrawszy wyraz uprzemysłowieniu Hiszpanji niż jej ekspozycje.

Zarówno w Sewilli jak w Barcelonie nie wszystko jeszcze na wystawach wykonane.

Krzyszczące reklamy o wystawach w Barcelonie i Sewilli oczywiście nie usprawiedliwiają podróży do Hiszpanji w celu tl tylko zwiedzenia tych wystaw, które o ile chodzi o przemysł — mają charakter reklamy niektórych działów przemysłu międzynarodowego.

Piękno natury jest jak zwykle, podłożem dla rozkwitu twórczości dekoracyjnej i architektonicznej. Hiszpanie wyszkalili przy urzędzeniu wystaw cały swój kunszt, odziedziczony po wielkich budowniczych i plastykach. Nie zaniedbano nic, aby nadać wystawom cechy zewnętrzne jak najbardziej artystycznych i pociągających.

Kino Miejskie
Kulturalno-oświatowe
SALA MIEJSKA
Ostrowska 5.

Szczerozłoty wąwóz
W 10 aktach.
Historia z życia
kopaczy złota.

KINO-TEATR
„HELIOS“
Wileńska 38.

„CZŁOWIEK Z TŁUMU (Moloch)
Wybitnie
słynny
dramat.

Kino Kolejowe
OGNIKO
(obok dworca kolejow.)

„Hotel Imperjal“
POLA NEGRI
staje u szczytu talenta.

KINO
Piccadilly
Wielka 42. Tel. 17-85.

Kochanka oficera Ochrany
dramat osnuty na
tle prawdziwego
zdarzenia

Anons:
Największy „przebieg“ sezonu!!!
Maharadży Dżajpuru

SIÓDMY CUD ŚWIATA
(Grobowiec Naj-
ukochańszej Żony
Maharadży).

KINO
LUX
Mickiewicza 11.

„Brudne pieniądze“
Chinka Anna May Wong
dziele

KINO-TEATR
Światowid
Mickiewicza 9.

Romans w Slepingu
W rolach gł. „boskie kobiety
Marja Chrystas, Marcela
Albani oraz ulubienicy kobiet
Bruno Kostner i Walter Rilla

INTERNAT Tow. Wychow. Oświatowego
„PRZYSZŁOŚĆ“
dla uczni szkół średnich, przyjmuje nowostępu-
jących na warunkach przystępnych.

JUŻ 7 WRZEŚNIA
ROZPOCZYNA SIĘ
CIĄGNIENIE
WIELKIEJ
19-ej LOTERJI
PAŃSTWOWEJ
I TRWAĆ BĘDZIE DO DNIA 9-go PAŹDZIERNIKA R. B.
Wygrać można Główna wygrana 750.000 zł.

Nie patrzcie na to
iż mamy jeszcze lato!...
Nie zapominajcie
Dobrze pamiętajcie
PŁASZCZE Futrzane,
PALTA zimowe i jesionki
P. LANCMAN
WILNO, WIELKA 56

1 lub 2 pokoje
w inteligentnej rodzinie
dla uczni (nie) z cało-
działnym utrzymaniem
do wynajęcia. Ewentual-
nie pomoce w naukach.

W. Somerset Maugham. 10)
LIST
(Z cyklu „Samotne Dusze“).

Przewidywania pana Joyce'a o-
kazali się słuszne. Sąd przystąpił
do sprawy z powziętem zgóry
postanowieniem uniewinienia oskarżo-
nej. Pani Crosbie zeznawała z pro-
stotą i szczerością. Prokurator był
dobrym człowiekiem i widać było,
że w danych okolicznościach ciężko
mu przychodzi wywiązać się z obo-
wiązku. Niezbędne pytania zadawał
w możliwie łagodny sposób.

— Lisie, może mnie odprowa-
dzisz?
— Ależ naturalnie.
Wyszli razem z jadalni.
Jaki on nieuprzejmy — zauważyła
pani Joyce. — Powinien rozumieć,
że Leslie pragnęłaby go teraz mieć
przy sobie.

NA ROK SZKOLNY
Uczącym się polecam materiały szkolne, rysunkowe i kreślarskie
w wielkim wyborze.
PP. Urzędnikom należącym do kół urzędniczych Na Raty.
Szkolom i sklepom „Bratniej Pomocy“ na dogodnych warunkach
z odpowiednim rabatem

OBICIA (Tapety)
Jedyny Chrześcijański sklep obić papierowych
na Kresach — HURT i DETAL.
Otrzymano na sezon letni wielki wybór obić najtańszych
do najwykwintniejszych z fabryk krajowych i zagran.

Do wynajęcia willa z 10 pokoi,
6 ubikacyj, z centralnym
ogrzewaniem i wszelkimi
wygodami, mieszcząca się
w ogrodzie, w centrum miasta położona.

VI Przetarg połączony z premjowaniem buhajów,
na bydło zarodowe rasy nizinnej czarno-białej
i czerwonej polskiej,
urządzony przez Związki Hodowlane Bydła Nizinnej Czarno-Białego i
Polskiego odbędzie się w czwartek 12 września 1929 r. w Warszawie

KAPITAŁY
procentują się najlepiej i
najpewniej ulokowane są
przez
Wileńskie Biuro
Komisowo-Handlowe
Mickiewicza 21, tel. 152

Najkorzystniej
i najsolidniej wszelkie
lokaty załatwia
Dom H-K „ZACHĘTA“
Mickiewicza 1, tel. 9-05

Dla uczenic
pokój z utrzymaniem
do wynajęcia.
Ul. Szeptyckiego
24, m. 4.

KURJER WILEŃSKI S-KA Z OGRAN. ODP.
DRUKARNIA I INTROLIGATORNIA
„ZNICZ“
Ś-TO JAŃSKA 1 - WILNO - TELEFON 3-40
DZIEŁA KSIĄŻKOWE, DRUKI, KSIĄŻKI DLA URZĘDÓW PAŃ-
STWOWYCH, SAMORZĄDOWYCH, ZAKŁADÓW NAUKOWYCH.
BILETY WIZYTOWE, PROSPEKTY, ZAPROSZENIA, AFISZE
I WZELKIEGO RODZAJU ROBOTY W ZAKRESIE DRUKARSTWA

LEKARZE
Dr. Kenigsberg
CHOROBY WENERYCZ-
NE, SKÓRNE i analizy le-
karskie. Przyjmuje 9-12
i 4-8.

DOKTOR MEDYCYNY
A. CYMBLER
CHOROBY WENERY-
CZNE i SKÓRNE
Elektroterapia, Diater-
mia, Słońce górskie,
Soltux.

DOKTOR
D. ZELDOWICZ
choroby weneryczne, sy-
filis, narządów moczow-
nych, Elektroterap.
(Diaternia)

Dr. Zeldowiczowa
kobięce, weneryczne, na-
rządów moczow. od 12-2
1 od 4-6
ul. Mickiewicza 24.
W. Zdr. Nr 162.

DOKTOR
BLUMOWICZ
Choroby weneryczne,
syfilis i skórne.
Wielka 21.
Od 9-1 i 8-7.
(Telef. 921).

Akuszzeria
Marja Brzezina
przyjmuje od 9 rano
do 7 w ul. Mickie-
wicza 30 m. 4. W. Zdr.
Nr. 3093.

Maszynistka
z długoletnią prak-
tyką biurową poszu-
kuje posady, z wła-
sną maszyną „Re-
mington“. Zgłoszenia
do Admin. „Kurjera
Wil.“ pod (L.P.32577)

UCZNI
przyjmę z całodziennym
utrzymaniem,
pomoc w naukach i
troskliwa opieka.
Dowiedzieć się ul.
Uniwersytecka 9-11

Ogłoszenie.
Niniejszem podaje się do publicznej wiadomości,
że w dniu 4-go października 1929 r. Dyrekcja Kolei
Państwowych w Wilnie sprzeda w drodze publicznego
przetargu ofertowego około 578 sztuk próżnych
bełków żelaznych po karbidzie. Warunki przetargu
i informacje udziela Wydział Zasobów (III piętro,
pokój Nr. 38) w dniu urzędowym od 12-13-ej,
2380/1453
Dyrekcja.

FOLWARK
pod Wilnem w ładnej
miejscowości z nowymi
zabudowaniami, obszaru
200 ha. Część przystosowa-
na na gospodarstwa rybne,
sprzeda za 10 tys. dol.

DOM
dochodowy w centrum
miasta z kilku sklepami
sprzedamy za 3500 dolar.
Wileńskie Biuro
Komisowo-Handlowe
Mickiewicza 21, tel. 152

Uczące się dziewczynki
przyjmują na
stancję. Zgłaszać się od
12-1 g. i od 2-4 g. ul.
Zakretowa 7 m. 10 (bliz.
gimn. Nazaret).
Leonia Kontrymówna.
2313-2

HIPOTECZNE
zabezpieczenia na ułoko-
waną gotówkę załatwia
Wileńskie Biuro
Komisowo-Handlowe
Mickiewicza 21, tel. 152

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Jagiellońska 3, Telefon 99. Czynne od godz. 9-3 popoł. Naczelny redaktor przyjmuje od godz. 2-3 popoł. Redaktor działu gospodarczego przyjmuje od godz. 6-7 wiecz. we wtorki i piątki. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydaw-
nictwa przyjmuje od godz. 12-2 popoł. Ogłoszenia przyjmują się od godz. 9-3 i 7-9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80.750. Drukarnia — ul. Ś-to Jańska 1, Telefon 3-40.
CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnieniem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy przed tekstem — 40 gr., w tekście I, II str. — 30 gr., III, IV, V, VI — 35 gr., za tekstem — 15 gr., kronika rekl. - komunal-
kafy — 1.00 zł. za wiersz redakcyjny, ogłoszenia mieszkaniowe — 30 gr. za wiersz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne — 50% drożej, z zastrzeżeniem miejsca — 25% drożej, w numerach niedzielnych i świątecznych — 25% drożej, zagraniczne — 100% drożej, zamiejscowe — 25% drożej. Dla poszukujących pracy 30% zniżki. Za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-cio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Wydawca „Kurjer Wileński“ S-ka z ogr. odp. „Kurjer Wileński“ S-ka z ogr. odp. Druk „Znicz“ Wilno, ul. Ś-to Jańska 1, telefon 3-40. Redaktor odpowiedzialny Józef Jurkiewicz.

